SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1049

av Eva Lindh (S)

Spårspring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en förändring av järnvägssäkerhetslagen så att det kan bli möjligt med andra befogenheter vid friförklaring vid spårspring och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns flera orsaker till att vi drabbas av tågförseningar. En viktig del handlar om att rusta och bygga ut järnvägen. Men det finns också ett problem som vi borde kunna göra något åt här och nu: obehöriga på spåren.

Enligt Trafikverket står obehöriga på spårområdet för omkring 7 600 förseningstimmar. Under 2025 försenades över 10 000 tåg av obehöriga i spår, så kallat spårspring.

Det är förbjudet att beträda spårområdet utan tillstånd. När obehöriga personer upptäcks måste Trafikverket av säkerhetsskäl stoppa tågtrafiken. I normalfallet behöver polisen sedan tillkallas för att avlägsna personerna eller bekräfta att spåret är fritt. Trafikverkets personal och väktare kan rapportera och avvisa, men det är i praktiken ofta polisen som måste friförklara spåret.

Det kan leda till långa störningar. Om polisen inte kan komma snabbt blir tåg stående och förseningarna sprider sig vidare i systemet. Trafikverket har själva pekat ut detta som en bidragande orsak till de ökade förseningstimmarna.

Här finns anledning att titta på hur andra länder har löst frågan. I exempelvis Danmark och Norge finns ordningar där särskilt utbildad järnvägspersonal kan friförklara spåret. Polisen kallas in när det finns personer kvar på spåret eller misstanke om brott, men järnvägens egen operativa säkerhetsfunktion kan i vissa situationer ge klartecken att trafiken återupptas.

Det innebär att tågtrafiken kan komma igång snabbare utan att man tummar på säkerheten.

Det är rimligt att Sverige ser över om vi kan införa en liknande ordning. När tusentals förseningstimmar varje år beror på obehöriga på spåren måste vi vara beredda att pröva nya lösningar. Vi behöver både långsiktigt rusta järnvägen och göra det vi kan redan idag för att tågen ska komma fram i tid.

Eva Lindh (S)